

CLASS : 12th (Sr. Secondary)

Code No. 232

Series : SS/Annual-2023

ਰੋਲ ਨੰ.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SET : D

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

ACADEMIC/OPEN

(Only for Fresh/Re-appear/Improvement/Additional Candidates)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁਲ ਅੰਕ : 80

- ਕ੍ਰਿਪਆ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਪੇ ਪੰਨਿਆ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 7 ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਹਨ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਅਤੇ ਸੇਟ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਲਿਖਨ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ।
- ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।
- ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕੱਟੋ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ। ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾ ਬਣਾਓ।
- ਕ੍ਰਿਪਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੇਖ ਲੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ।

232/(Set : D)

P. T. O.

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - (ੳ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

7

(ੳ) ਸੰਝ ਹੋਈ ਪਰਛਾਵੇ ਛੁਪ ਗਏ, ਕਿਉਂ ਇੱਛਾਬਲ ਤੂੰ ਜਾਰੀ?

ਨੌਂ ਸਰੋਦ ਕਰ ਰਹੀ ਉਵੇਂ ਹੀ, ਤੇ ਟੁਰਨੋਂ ਬੀ ਨਾਹਿੰ ਹਾਰੀ।

ਸੈਲਾਨੀ ਤੇ ਪੰਛੀ ਮਾਲੀ, ਹਨ ਸਭ ਆਰਾਮ ਵਿਚ ਆਏ।

ਸਹਿਮ ਸਵਾਦਲਾ ਛਾ ਰਿਹਾ ਸਾਰੇ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਟਿਕ ਗਈ ਸਾਰੀ।

(ਅ) ਸੌਂ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਬੇਰੰਗ ਰਹੀਏ।

ਜੇ ਕੋਈ ਬੁਲਬੁਲ ਹਾਕਾਂ ਮਾਰੇ, ਕੰਨ ਵਿਚ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇਈਏ।

ਜੇ ਕੋਈ ਕੰਡਾ ਪੱਲਾ ਪਕੜੇ, ਛਡੀਏ ਤੇ ਨੱਮ ਪਈਏ।

ਦੇਹ ਹਵਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਨੂੰ, ਸਦਾ ਖੋਜ ਵਿਚ ਰਹੀਏ।

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :

7

(ੳ) ਖੂਹ ਉੱਤੇ

(ਅ) ਅੰਨਦਾਤਾ

(ੲ) ਬਿਨਫਸਾਂ ਦਾ ਫੁੱਲ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) 'ਮੇਰਾ ਪਤਾ' ਕਵਿਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਵਿਤਰੀ ਦਾ ਘਰ ਕਿਥੇ ਹੈ? 2
- (ਅ) ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਅਣਵਿਆਹੀ ਕੁੜੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਕੀ-ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ? 2
- (ੲ) ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿਚ ਰਾਤ ਪਈ ਹੈ ਕਵਿਤਾ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਹੈ? 1
- (i) ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ
- (ii) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ
- (iii) ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ
- (iv) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
- (ਸ) ਖੂਹ ਉੱਤੇ ਵਸਦਾ ਪਿੰਡ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿਸਦਾ ਹੈ? 1
- (i) ਘਰ ਵਰਗਾ
- (ii) ਸ਼ਹਿਰ ਵਰਗਾ
- (iii) ਬਜ਼ਾਰ ਵਰਗਾ
- (iv) ਮੰਡੀ ਵਰਗਾ

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਰਤਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :

7

- (ੳ) ਬਾਬੇ ਵਰਿਆਮੇ ਦੀ ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
- (ਅ) ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਤੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ
- (ੲ) ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਦੋ ਪੱਧਰ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) 'ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ' ਲੇਖ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਰਵਈਆਂ ਹੈ? 3
- (ਅ) ਕੌਮ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਿਸਨੇ ਦਿਤੀ? 2
- (ੲ) ਏਵੀਆਂ ਦੇ ਚਸ਼ਮੇ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? 2
- (ਸ) 'ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਿਆਈ' ਲੇਖ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ? 1
- (i) ਪ੍ਰਿ: ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ
- (ii) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
- (iii) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
- (iv) ਪ੍ਰਿ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ

6. 'ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਕਿਸ ਸੱਮਸਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? 7

ਜਾਂ

'ਸ਼ੋਭਾ ਸ਼ਕਤੀ' ਨਾਟਕ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

- (ੳ) ਰਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੋਭਾ ਦਾ ਝਗੜਾ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 3
- (ਅ) ਦੂਜਾ ਨਾਟ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਸ ਰੁੱਤ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ? 2
- (ੲ) ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ? 2

(5)

232/(Set : D)

(ਸ) ਰੇਖਾ ਸ਼ੋਭਾ ਦੀ ਕੀ ਲਗਦੀ ਹੈ?

1

(i) ਧੀ

(ii) ਨੂੰਹ

(iii) ਮਾਂ

(iv) ਨੌਕਰਾਣੀ

ਭਾਗ - (ਅ)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ :

7

(ੳ) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(ਅ) ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

(i) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

1

(ੳ) 1872

(ਅ) 1873

(ੲ) 1874

(ਸ) 1875

(ii) 'ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ' ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ?

1

(ੳ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ

(ਸ) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ

232/(Set : D)

P. T. O.

(6)

232/(Set : D)

(iii) ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈ?

1

(ੳ) ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ

(ਅ) ਹਾਸ਼ਮ

(ੲ) ਦਮੋਦਰ

(ਸ) ਕਾਦਰਯਾਰ

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :

1 × 10 = 10

(ੳ) ਕਿਸ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ?

(ਅ) ਕੌਮੀ ਕਵੀ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(ੲ) ਆਈ. ਸੀ. ਨੰਦਾ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

(ਸ) ਅਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ?

(ਹ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ 1933 ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਰਸਾਲਾ ਕਢਿਆ?

(ਕ) ਪ੍ਰਿਃ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?

(ਖ) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

(ਗ) 'ਕਾਗਜ ਤੇ ਕੈਨਵਸ' ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸਦਾ ਹੈ?

(ਘ) ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ?

(ਙ) ਡਾ० ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

232/(Set : D)

11. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਿਖਿਆ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :

5

(ੳ) ਅੰਤ ਭਲੇ ਦਾ ਭਲਾ

(ਅ) ਬੀਮਾਨਦਾਰੀ ਚੰਗੀ ਨੀਤੀ ਹੈ

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ :

5

ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇਖਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇਖੋ। ਜਿਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਉਥੇ ਸਭਿਅਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿੱਖਰੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਭਿਅਤਾ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰੀਏ, ਸਾਡਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਡੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਆਦਮੀ ਚਾਰ ਗਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਬੋਲ-ਚਾਲ ਤੋਂ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬੋਲ ਚਾਲ ਤੋਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹੈ।

